

I. PROGRAM ROZVOJA MIKROREGIÓNUU

1. PRIORITY A OPATRENIA

Strategický cieľ

**ZVÝŠIŤ KVALITU ŽIVOTA V MIKROREGIÓNE TAK, ABY ZODPOVEDALA POTREBÁM,
POŽIADAVKÁM A PREDSTAVÁM OBČANOV A EXISTUJÚCIM MOŽNOSTIAM.**

Rozvojová oblasť: Infraštruktúra a životné prostredie

Všeobecný cieľ I.

Zlepšenie kvality a modernizácia infraštruktúry v mikroregióne

Priorita 1

**ROZVOJ OBČIANSKEJ, TECHNICKEJ A ENVIRONMENTÁLNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY**

Zdôvodnenie: Prostredie v ktorom žijú obyvatelia územia ja jedným z rozhodujúcich faktorov ich spokojnosti a záujmu o bývanie v obciach mikroregiónu. Na jednej strane je dôležitý vzťah občanov k prostrediu v ktorom žijú a budovanie pozitívneho vzhľadu obcí a zároveň na druhej strane je to vybavenosť sídla sieťami základnej infraštruktúry, ktorá je síce často málo viditeľná ale, ktorá

ovplyvňuje prostredie a kvalitu života v území. Základná infraštruktúra je dlhodobo vnímaná ako jedno z rizík ďalšieho rozvoja územia. Bez zabezpečenia kvalitnej základnej infraštruktúry stojí ďalší rozvoj obcí iba na veľmi nestabilných základoch. Základná infraštruktúra vytvára východisko a potenciál pre ďalší rozvoj mikroregiónu. Zbytočne sa bude investovať do budovania služieb, prípadne nadstavbovej infraštruktúry, povedzme v oblasti služieb, alebo cestovného ruchu, pokiaľ nebude dostatočne zabezpečená základná infraštruktúra. Pokiaľ základná infraštruktúra je východiskom a potenciálom rozvoja, nadstavbová infraštruktúra je materiálnou súčasťou rozvojových procesov v území. Rozvíjanie kultúrnych, historických, prírodných hodnôt, budovanie zázemia pre kvalitné sociálne a zdravotné služby, ale aj pre spoločenské a voľno časové aktivity je súčasťou komplexnej starostlivosti o územie. Neposlednou oblasťou je údržba vzhľadu a čistoty obcí, ktorá je priamo spojená jednak s vytváraním vhodných podmienok a jednak s vhodným motivovaním občanov

Špecifický cieľ I/1 Skvalitnenie a zlepšenie stavu technickej infraštruktúry obcí ako nevyhnutnej podmienky pre ich ďalší rozvoj

Opatrenie 1.1. Budovanie a modernizácia technickej infraštruktúry.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- dopravná infraštruktúra, miestne komunikácie
- budovanie a modernizácia inžinierskych sietí
- lávky mosty, chodníky...

Špecifický cieľ I/2 Zlepšenie stavu vidieckej krajiny a životného prostredia v mikroregióne

Opatrenie 1.2. Budovanie a modernizácia infraštruktúry vodného a odpadového hospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- kanalizácie
- ČOV
- vodovody

Opatrenie 1.3. Odstraňovanie ekologických záťaží a nakladanie z odpadmi.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- sanácia skládok
- separovaný zber
- kompostovanie
- minimalizovanie tvorby odpadov

Opatrenie 1.4. Rozvoj a modernizácia energetického hospodárenia.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- znižovanie energetickej náročnosti budov
- využívanie alternatívnych zdrojov energie
- rozvoj systémov centrálného zásobovania teplom

Opatrenie 1.5. Obnova vidieckej krajiny

Indikatívne aktivity opatrenia

- revitalizácia spustnutých lokalít
- revitalizácia vodných tokov
- revitalizácia rybníkov a ich okolia
- výsadba melioračných a spevňujúcich drevín popri cestách a vodných tokoch (líniové výsadby)

Špecifický cieľ I/3 Skvalitnenie miestnej infraštruktúry a vzhľadu obcí

Opatrenie 1.6. Budovanie a modernizácia lokálnej infraštruktúry

Indikatívne aktivity opatrenia

- sociálna a zdravotná infraštruktúra
- budovanie sociálnych bytov
- budovanie bezbarierových prístupov do budov verejných a občianskej obslužnosti
- občianska infraštruktúra
- infraštruktúra kultúry, športu a voľnočasových aktivít

Opatrenie 1.7. Obnova a rekonštrukcia vzhľadu obcí

Indikatívne aktivity opatrenia

- rekonštrukcie verejných priestranstiev
- obnova, rekonštrukcia a modernizácia budov v majetku obcí
- regulovanie vzhľadu a architektúry zástavby obcí
- budovanie drobných stavieb (zastávky, lavičky ...)
- zachovávanie tradičného vidieckeho charakteru obcí

Špecifický cieľ I/4 Modernizácia informačnej a komunikačnej infraštruktúry v mikroregióne

Opatrenie 1.8. Rozvoj informačných a komunikačných technológií

Indikatívne aktivity opatrenia

- zavádzanie širokopásmového internetu
- podpora prístupňovania širokej ponuky TV programov
- verejný internet,
- rekonštrukcie miestnych verejných rozhlasov
- vydávanie obecných a mikroregionálnych novín

Opatrenie 1.9. Vybudovanie e-governmentu

Indikatívne aktivity opatrenia

- zriadenie interaktívneho web portálu mikroregiónu a obcí
- zavádzanie moderných technológií do komunikácie samospráva - občan

Rozvojová oblasť : Ekonomika a cestovný ruch

Všeobecný cieľ II.

Zlepšenie podmienok pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu na území mikroregiónu

Priorita 2

ROZVOJ PODNIKANIA A CESTOVNÉHO RUCHU

Zdôvodnenie: Mikroregión vzhľadom na svoju veľkosť a polohu má predpoklady pre poskytovanie trvalo udržateľných komplexných služieb návštevníkom a obyvateľstvu. V súčasnosti sú v obciach poskytované služby, ktoré nezabezpečujú ani najnevyhnutnejšie potreby a ktoré zodpovedajú potenciálu sídla. Rozvoj služieb je spojený s rozvojom miestnej ekonomiky a kúpnej sily obyvateľstva a **zvýšením návštevnosti mikroregiónu**. Práve návštevníci územia a teda rozvoj cestovného ruchu sú potenciálom pre naštartovanie miestnej ekonomiky. Vzhľadom na charakteristiku územia je rozvoj cestovného ruchu a turizmu jednou z možností skvalitnenie úrovne života obyvateľov mikroregiónu.

Špecifický cieľ II./1.

Zvýšenie pripravenosti obyvateľov pre samozamestnanie a trh práce

Opatrenie 2.1. Realizácia vzdelávacích programov zameraných na potreby trhu práce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podporné programy v školách aj v kurzoch
- mäkké zručnosti
- odborná príprava a praktické zručnosti
- pracovné a sociálne inkubátory

Špecifický cieľ II/2 Skvalitňovanie podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania

Opatrenie 2.2. Realizácia opatrení miestnych samospráv na podporu podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie systému miestnych úľav pre malých a stredných podnikateľov
- prezentácia a propagácia miestnych podnikateľov, produktov a služieb
- využívanie web stránok obcí pre prezentáciu podnikateľov, produktov a služieb
- ponuka priestorov pre podnikanie
- budovanie infraštruktúry pre podnikateľské aktivity

Opatrenie 2.3. Podpora mikro- a malého podnikania

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie poradenských a informačných služieb
- marketingové aktivity
- podpora ÚPSVaR pri samozamestnaní a tvorbe pracovných miest
- obnova tradičnej ľudovej výroby
- preferovanie miestnych výrobkov a služieb

Špecifický cieľ II/3 Zvýšenie využitia miery turistického a rekreačného potenciálu mikroregiónu

Opatrenie 2.4. Tvorba spoločných produktov cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- zmapovanie zaujímavostí mikroregiónu
- prepojenie atraktivít do uceleného produktu
- prepojenie a využitie kultúrnych a spoločenských aktivít pre rozvoj CR
- podpora spolupráce podnikateľov, samosprávy a tretieho sektora

Opatrenie 2.5. Propagácia mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- spoločná prezentácia zaujímavostí mikroregiónu
- využívanie moderných informačných technológií pri propagácii

Špecifický cieľ II/4 Skvalitnenie infraštruktúry a služieb cestovného ruchu.

Opatrenie 2.6. Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba cyklotrás, turistických trás
- priestorové značenie

Opatrenie 2.7. Rozvoj služieb cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie a modernizácia stravovacích a ubytovacích zariadení
- vybudovanie informačného centra
- zriaďovanie doplnkových služieb
- tvorba komplexného systému služieb pre návštevníkov

Špecifický cieľ II/5 Zlepšenie využitia potenciálu územia pre rozvoj agroturistiky a moderných foriem poľnohospodárstva

Opatrenie 2.8. Rozvoj agroturistiky

Indikatívne aktivity opatrenia:

- ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby
- agroturistické produkty CR
- alternatívne využívanie zanedbaných poľnohospodárskych areálov
- rozvoj poľovníctva

Opatrenie 2.9. Rozvoj moderných foriem poľnohospodárstva

Indikatívne aktivity opatrenia:

- pestovanie biopotravín a ekofariem
- pestovanie energetických plodín rastlín
- zaistenie odbytu poľnohospodárskej produkcie
- podpora miestnych produktov
- zavádzanie moderných technológií
- rozvoj chovu rýb ...

Rozvojová oblasť : Kvalita života

Všeobecný cieľ III

Zabezpečenie podmienok pre kvalitný život obyvateľov mikroregiónu

Priorita 3

ROZVOJ KVALITY ŽIVOTA OBČANOV V MIKROREGIÓNE

Zdôvodnenie: Rozvoj občianskeho, sociálneho, kultúrneho, športového života v obciach je jednou z neoddeliteľných súčastí zvyšovania kvality života občanov. Zároveň je to najpriechodnejšia forma aktivizácie občanov a cesta vytvárania sociálnej spolupatričnosti obyvateľov mikroregiónu. Je veľmi dôležité, aby sa pri rozhodovaní o veciach verejných aktívne zúčastňovalo čo najviac občanov,

aby realizované riešenia boli výsledkom rozhodnutia obyvateľov a nie iba ich volených zástupcov. Aktívny občan je základné východisko úspešného rozvoja územia, bez aktivity a angažovanosti sa občanov nie je možné ani čiastkovo naplniť všetky plány, rozvojové zámery a ciele mikroregiónu ako aj ciele a priority tejto stratégie, ako základného rozvojového dokumentu. Práve rozvíjanie spoločenského, kultúrneho športového života a podporovanie vzájomnej spolupráce nielen v obciach, ale v celom mikroregióne je cestou k aktívnemu občanovi.

Špecifický cieľ III./1. Skvalitnenie a rast vzdelanosti obyvateľov

Opatrenie 3.1. Podpora vzdelanosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rôzne formy celoživotného vzdelávania
- skvalitňovanie výučby na ZŠ a SŠ
- skvalitnenie výchovy v MŠ
- vybudovanie vzdelávacieho centra

Špecifický cieľ III/2 Zvýšenie záujmu občanov o vzájomnú spoluprácu a veci verejné, skvalitnenie občianskej spoločnosti

Opatrenie 3.2. Budovanie občianskej spoločnosti

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora budovania a činnosti tretieho sektora
- podpora verejných spoločenských akcií
- rozvoj a činnosť CVČ
- vyhľadávanie, vzdelávanie a podpora činnosti miestnych lídrov
- aktivizácia a zapájanie občanov do vecí verejných
- využívanie rôznorodých efektívnych nástrojov motivácie občanov
- vytváranie vhodných podmienok pre verejnú angažovanosť občanov (priestory pre voľnočasové aktivity, systémy pre odhaľovanie a likvidáciu smetísk a čiernych skládok ...)
- inovatívne formy zapájania občanov do rozhodovaní v obciach (obecná televízia, ...)
- zatraktívnenie existujúcich aktivít a akcií pre občanov

Špecifický cieľ III/3 Skvalitnenie a rozšírenie služieb občanom

Opatrenie 3.3. Rozvoj služieb obyvateľstvu.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rozvoj zdravotných a sociálnych služby
- zriaďovanie dostupné doplnkové služby
- vytváranie podmienok pre novú bytovú výstavbu

Špecifický cieľ III/4 Zachovávanie a rozvoj kultúrneho dedičstva

Opatrenie 3.4. Rozvoj kultúry a tradícií.

Indikatívne aktivity opatrenia:

- podpora spolkového života v obciach
- podpora miestnych zvykov, ľudových tradícií, kultúry a remesiel
- zriadenie Domu tradícií mikroregiónu
- podpora miestnych knižníc
- vydávanie publikácií o obciach a mikroregióne

Špecifický cieľ III/5 Zabezpečenie trvalo udržateľnej kvality života sociálne odkázaných rodín a občanov

Opatrenie 3.5. Podpora sociálne odkázaných rodín a občanov

Indikatívne aktivity opatrenia:

- rekonštrukcia bývania
- podporné programy samospráv pre občanov v núdzi
- poradenské služby
- podpora tvorby pracovných miest pre sociálne vylúčené skupiny (sociálna ekonomika)
- podpora vzdelávania

Rozvojová oblasť : Vzájomná spolupráca

Všeobecný cieľ III

Zvýšenie kvality a miery miestnej a cezhraničnej spolupráce

Priorita 3

ROZVOJ MIESTNEJ A CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE

Zdôvodnenie: Rozvoj vzájomnej spolupráce na miestnej a vzhľadom na polohu územia aj cezhraničnej spolupráce je jedným z dôležitých prvkov budovania novej pridanej hodnoty v rozvoji regiónu. Práve využívanie spolupráce, realizácia aktivít, programov a projektov so zapojením viacerých partnerov a spoločníkov je forma, ako dosiahnuť nový stupeň kvality. Je to zároveň jedna z efektívnych ciest, ako naplniť aj také potreby územia a občanov, ktoré samostatné subjekty nie sú schopné uskutočniť.

Špecifický cieľ IV/1 Skvalitnenie vzájomnej spolupráce na miestnej úrovni

Opatrenie 4.1. Rozvoj vzájomnej spolupráce obcí mikroregiónu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných projektov miestnych samospráv
- združovanie zdrojov (finančných, materiálnych, ľudských, informačných..)
- spoločný prístup k plneniu cieľov a opatrení PHSR mikroregiónu

Opatrenie 4.2. Rozvoj medzisektorovej spolupráce v mikroregióne

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytváranie medzisektorových pracovných skupín pre riešenie rozvoja mikroregiónu
- budovanie medzisektorových partnerstiev pri realizácii projektov
- vzájomná podpora sektorov (finančná, materiálna, ľudská, informačná...)
- spoločné financovanie rozvojových projektov

Opatrenie 4.3. Prístup LEADER

Indikatívne aktivity opatrenia:

- vytvorenie partnerstva pre LEADER
- vytvorenie spoločnej integrovanej stratégie rozvoja územia a stratégie pre LEADER
- zabezpečenie činnosti koordinátora spolupráce na úrovni partnerstva pre LEADER
- zriadenie mikrograntového programu mikroregiónu
- regionálna a medzinárodná spolupráca s MAS

Špecifický cieľ IV/2

Skvalitnenie vzájomnej cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 4.4. Rozvoj cezhraničnej spolupráce v oblasti rozvoja cestovného ruchu

Indikatívne aktivity opatrenia:

- tvorba spoločných produktov CR
- spoločná propagácia a informovanosť
- budovanie nových cezhraničných trás a komunikácií

Opatrenie 4.5. Rozvoj hospodárskej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- cezhraničná spolupráca podnikateľov
- budovanie obchodných vzťahov, predaj miestnych výrobkov
- podpora cezhraničnej zamestnanosti

Opatrenie 4.6. Rozvoj spoločenskej a kultúrnej cezhraničnej spolupráce

Indikatívne aktivity opatrenia:

- budovanie kultúrnych a spoločenských kontaktov
- realizácia spoločných kultúrnych, spoločenských a ďalších aktivít a akcií